

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izda se razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Gospodarska kriza in njeni problemi

POGLAVJE O IZRABI IN ZAŠČITI NAŠE DOMAČE INDUSTRIJE.

Glavna borba, ki jo danes bijejo vse države, prizadete od svetovne gospodarske krize, gre za obrambo proti padežnim trgovinski bilanci. Finance države, ki več uvažajo kakor izvažajo, niso zdrave. Narodno premoženje se s tem manjša in z njim se manjšajo tudi sredstva za nadaljnji razvoj, od katerega so posredno ali neposredno odvisne vse gospodarske panoge in vse stanovske skupine. Zato vidimo, da se je povsod pojavilo geslo: »Kupujmo domače blago! Ne trosimo narodnega premoženja za nepotrebne tuje izdelke!« V Nemčiji, Avstriji, Češkoslovaški in drugod se to geslo že dosledno izvaja, in ne brez uspeha.

Pri nas pa se te žive potrebe še ne zavedamo v zadostni meri. Četudi so domači izdelki prav tako dobri, solidni in ceneni kakor tuji, dajemo vseeno prednost blagu, ki se uvažuje iz tujine. S tem pošiljamo sami svoj denar iz države, slabimo svojo finančno moč in bogatimo tujino, med tem ko se naša industrija dušila v krizi in odpušča dan za dnem tisoče delavcev in nameščencev. Trgovina res ne pozna sentimentalnosti in ljudje kupujejo svoje potrebščine tam, kjer so ceneje, a pri nas je to le prečesto narobe: tuje se plačuje dražje! Tekstilna industrija je n. pr. pri nas že precej razvita, pa kljub temu uvažamo še vedno toliko tkanin, da izdamo zanje 35.60 odstotkov celotne kurne vsote za uvožene produkte. V naših tekstilnih tovarnah je danes zaposlenih skoraj 10.000 delavcev, fabrikacija sama pa krije šele polovico naše letne potrošnje. Bombaževine uvažimo približno za 1 milijardo 400 milijonov dinarjev, kar znaša 19.56 odstotkov uvoza. Glavne dobaviteljice so Češkoslovaška, Avstrija in Italija. Na leto potrošimo za tekstilno blago v celoti okoli 4 milijarde dinarjev. To dokazuje, da ne potrebujemo dovolj domače produkcije ali se pa ne brigamo v zadostni meri, da bi se dvignila. Tu bi se torej dalo storiti še zelo veliko in dal bi se tudi plodonosno naložiti denar, ki leži mrtve po blaginjah.

Kakor pri tekstilnem blagu, tako je tudi pri mnogih drugih industrijskih proizvodih. Da omenimo samo železo in železino. Jugoslavija je bogata na železu. Samo Lubija ga daje okoli 200 milijonov ton, eksploatacija pa je danes tako slaba, da na ta način zakladi Lubije še 2000 let ne bodo izkoriščeni. Siderurška industrija ne krije domače potrebe, vendar izvažimo iz te panoge na leto za okoli 37 milijonov dinarjev; toda kaj to pomaga, če uvozimo istočasno železa in železine za približno 770 milijonov dinarjev iz Nemčije, Avstrije in Češkoslovaške. Še bolj porazno pa je dejstvo, da nam skoraj popolnoma manjka industrija za predelavo agrarnih produktov, katerih imamo v preobilici. Naposled pa naj omenimo še to, da so morale ustaviti svoje obrate mnoge tovarne, ker zaradi uvoza tujega, niso mogle prodati svojega blaga, dasi je bilo enake kvalitete in enake cene, odnosno še nižje!

Načelo pametnega narodnega gospodarstva je torej, da se poslužujemo najprej domače industrije in da jo skušamo razviti do one višine, ki nam je potrebna, ne pa, da jo sami zaviramo in dušimo. Nešteti strokovnjaki so v zadnjem času naglasili, da pri vračanju emancipacije naše industrijske produkcije ne smemo biti merodajni samo trgovski principi, ampak tudi nacionalni in socialni, ker s podpiranjem domače industrije podpiramo domačo produkcijo, zaposlenost in splošno blagostanje. S tem pa tudi prav nič ne grešimo proti tujemu svetu, ker dela on napram nam isto, kar čutimo dovolj bridko skoraj vsak dan znova. Zaslugek od večje domače produkcije ostane nam in z njim se poveča tudi konzum agrarnih pridelkov. Če bi se to načelo dosledno izvajalo, bi lahko vse naše tovarne zopet pričele v polnem obsegu obratovati in brezposelnosti bi bilo konec. Reforma v tem oziru je že napovedana in sedaj pričakujemo samo še, da se izvede v praksi.

ZABAVNA RAZOROŽITVENA SEJA.

ZENEVA, 27. februarja. Na včerajšnji seji glavnega odbora razorožitvene konference je španski delegat senor Madariaga poskrbel za izvrstno zabavo delegatov. Pri debati o ruskem predlogu za popolno razorožitev je dejal, da je ta predlog docela podoben znani Ezopovi basni: Lev, orel, tiger, bik in medved so se zbrali, da bi razpravljali o razorožitvi. Lev je, škilec na orla, predlagal, da bi se odpravile perutnice. Orel je gledal bika in dejal, da naj se odstranijo rogovci. Bik se je obregnil ob tigra in zahteval, naj se odsekajo kremplji. Tedaj je medved pozdravil to vsesplošno razorožitev, ker se je zavedal, da s svojimi šapami lahko premaga vse razorožene živali. Tej primeri se je vsa konferenca smejala: tudi ruski delegat Litvinov, premeten ruski medved, se je od srca smejal.

MANIFEST ALFONZA XIII.

MADRID, 27. februarja. Bivši kralj Alfonz XIII. je izdal na španski narodni manifest, v katerem srdito napada republiko in vali na njo vso odgovornost za današnje razmere v Španiji. Alfonz zahteva od Špancev, naj se zbere okrog njegovega prapora in strmoglavijo današnji republikanski režim. Razkralj je trenutno na luksuznem potovanju po Sredozemskem morju.

ATENTAT NA JAPONSKO POSLANIŠTVO V VARŠAVI.

VARŠAVA, 27. februarja. Včeraj so neznanci napadli tukajšnje japonsko poslanstvo in razbili skoraj vse šipe ter sneli poslaniško tablo. Policija je osumila dejanja skupine Kitajcev, ki živi v Varšavi.

BOGAT RIBOLOV NA JADRANU.

SPLIT, 27. februarja. Naši ribiči so te dni nalovili ogromne množine tun. Ribiči družine Mimica iz Omiša so jih sami nalovili 1000 kg, družine Marka Šore pa še več. Prodali so jih deloma v Trstu, deloma v Splitu po 20 do 24 Din kilogram.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opolodne): Mrzlo in večinoma jasno vreme.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, črmati turti, marsikateri katarri, motne sluznice preidejo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice. Stevilni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

General Ludendorff prevzame poveljstvo nad kitajsko vojsko

NEMŠKI IN AMERIŠKI ČASTNIKI NA STRANI KITAJCEV. — NOVI BOJI PRED ŠANGHAJEM. — GENERAL ŠIRAKAVA NA POTU V ŠANGHAJ. — RUSI KONCENTRIRAJO SVOJE ČETE. — OBSEDNO STANJE V HARBINU. AMERIŠKI KITAJCI ZA DOMOVINO.

LONDON, 27. februarja. V tukajšnjih krogih se uporno vzdržuje vest, da je kitajska vlada ponudila vrhovno poveljstvo nad svojimi četami nemškemu generalu Ludendorffu.

BERLIN, 27. februarja. Iz Tokia poročajo o velikem razburjenju v japonskih političnih in vojaških krogih. Ugotovilo se je namreč, da se na kitajski strani bori več ko 2000 nemških in ameriških častnikov in podčastnikov ter več inženjerjev. Japonski poveljni general Ujeda je zato izdal ukaz, da se mora takoj ustreliti vsak Nemtaje, ki bo ujet. V Berlinu je to poročilo vzbudilo veliko ogorčenje, ker hočejo Japonci s tem kršiti najosnovnejše človeške pravice.

ŠANGHAJ, 27. februarja. Brez vsakih priprav, celo brez vsakega topovskega strela, se je sinoči posrečilo Kitajcem zopet zavzeti izgubljene položaje pri Kijangvanu. Japonci so bili tako presenečeni, da so se skoraj brez boja umaknili. Tako imajo sedaj Kitajci zopet vse, kar so jim bili Japonci doslej vzeli. Kljub temu Japonci ne mirujejo. Nепrestano obstreljujejo kitajske položaje in pričakuje se, da bodo danes zopet prešli v napad. Pri bombardiranju je padlo ponoči nekaj granat tudi v mednarodne koncesije, pred nemški generalni konzulat in grand-hotel »Astoria«.

Ker je predmestje Hongkin, katero ne prenehoma bombardirajo Kitajci in Japonci, v neposredni bližini mednarodne koncesije, so oblasti odredile evakuacijo nekaterih koncesijskih zgradb. Preselili so se tudi konzulati. Hotel »Astoria« je zaprt.

ŠANGHAJ, 27. februarja. Kitajci še vedno drže Kijangvan, ki je samo še kup razvalin. Včeraj so se menjali kitajski

in japonski protinapadi, ki pa niso prinesli bistvene izpremembe celokupne situacije niti v korist Kitajcem niti ne v korist Japoncem. Na obeh straneh so imeli v teku bojev velike izgube. V zadnjih dveh dneh so našli okoli 3000 mrtvih in ranjenih.

LONDON, 27. februarja. Po vestih iz Tokia so na poti v Šanghaj nove tri japonske divizije. Danes ali jutri bo odpotoval tjakaj tudi najstarejši japonski general Širakava, znani vojskovodja iz nekdanjih bojev, da zamenja generala Ujedo, ki doslej ni mogel doseči nobenega uspeha.

ŠANGHAJ, 27. februarja. Japonska letala so včeraj bombardirala železniško progo Šanghaj—Hankov. Pri tem so popolnoma uničili naselbino Tazang.

LONDON, 27. februarja. Po poročilu iz Šanghaja je v bolnišnicah v mednarodnih koncesijah preko 2000 ranjenih kitajskih vojakov in okoli 300 civilistov.

MUKDEN, 27. februarja. Na meji Sibirije so Rusi koncentrirali 50.000 vojakov. Iz Nikolajevskega pa potuje tjakaj še več bataljonov. Ker je zaradi vzhodne kitajske železnice nastal med Rusi in Japonci nov spor in grozi nevarnost resnega konflikta, je bil nad Harbinom proglašen preki sod.

WASHINGTON, 27. februarja. V Združenih državah živeči Kitajci so zbrali 500.000 dolarjev za obrambo Kitajske proti Japoncem. Polovico svote so poslali vladi v Nanking, ostalo polovico po bodo porabili za izvežbanje in opremo 20. letalcev, katere bodo odposlali na Kitajsko.

TOKIO, 27. februarja. Japonske čete so danes po srditih bojih zavzele Kijangvan.

Zakon o ženskih obrtnih šolah

IZ SEJE NARODNE SKUPŠČINE. — MANIFESTACIJA ZA ROMUNJO. — SPREMEMBA POSLOVNIKA.

BEOGRAD, 27. februarja. Včerajšnja seja narodne skupščine je bila v začetku velika manifestacija prijateljstva in zavezništva med Jugoslavijo in Romunijo. Prečitan je bil pozdravni brzojav romunskega parlamenta, na katerega je skupščina odgovorila s prisrčno zahvalo.

Po manifestaciji prijateljstva do Romunije je poročal predsednik dr. Kumandri, da je finančni odbor končal razpravo o proračunu ter predložil plenumu svoje poročilo. Nato je sledila razprava o spremembi skupščinskega poslovnika. Novi poslovnik določa med drugim, da se osnuje nanovo zakonodajni odbor in da poslanci ne smejo biti v odborih podjetij, ki imajo poslovne zveze z državo. Prav tako se bodo v bodoče volili po trije

podpredsedniki, tajnikov pa bo pet. Spremenjeni poslovnik je bil soglasno sprejet.

Naposled je skupščina sprejela še zakon o ženskih obrtnih in ženskih obrtnih učiteljskih šolah. Minister dr. Albert Kramer je poročal, da je sedaj v državi 55 državnih ženskih strokovnih šol, na katerih poučuje 260 učiteljic, poseba pa jih okoli 5000 učenk. Banovinskih ženskih obrtnih šol je 163 s 768 učiteljskimi močmi in okoli 7000 učenkami. Za ministrom dr. Kramerjem je govoril tudi poslanec Anton Krejči, ki je naglašal važnost ženskega obrtnega šolstva, ki bo znatno omililo dosedanje socialne razmere. Zakon je bil nato z 202 glasovi sprejet.

ITALIJANSKO GOSPODARSTVO.

RIM, 27. februarja. V korporacijski zbornici je imel minister za korporacije Bottai včeraj velik govor o italijanskem gospodarstvu, v katerem je med drugim dejal, da je Italija breme težke krize srečno zmagala. Sedaj bi bilo potrebno, da bi vse države spremenile svojo carinsko politiko. Italija je z veseljem pripravljena sodelovati pri mednarodni sanaciji gospodarskih razmer in bo nudila roko vsakomur, kdor bo pokazal resno voljo.

MADŽAROM SE GODI BOLJE V JUGOSLAVIJI KO V MADŽARSKI.

BUDIMPEŠTA, 27. februarja. Ob priliki včerajšnjega govora poslanca večine, Forodija Katona, ki je opisoval položaj madžarske manjšine v Jugoslaviji, so opozicijski poslanci kričali: »Dajte najprej državljansko svobodo Madžarom v Madžarski! Madžarom v Jugoslaviji se godi bolje kakor v Madžarski!«

Libreto opere Boris Godunov.
Ki jo bo pela Glasbena Matica na svojem koncertu v sredo v Unionu, je tako obsežen, da bi običajni program tvoril celo brošuro in bi se mu cena temu primerno morala povišati. Zato bo Glasbena Matica izdala samo informativno besedilo in bo še posebej pred vsakim dejanjem napovedana vsebina.

Opozorjamo občinstvo
ponovno na akademijo, katero priredi dijaško društvo »Napredek« jutri v nedeljo ob pol 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma in priporočamo vsem prijateljem mladine, da s številnim obiskom moralno in materialno podprejo idealno stremiljenje našega dijaštva.

Na akademiji.
katero priredi Sokolsko društvo Maribor I. v soboto 5. marca t. l. ob 20. uri v kadetnici, nastopijo med drugim članice v krogih čeških članic s prostimi vajami, ki jih bodo češke sestre izvajale na zletu v Pragi. Ženski naraščaj bo podal mogoče najlepšo točko akademije: »Jutro«. Vstopnice za akademijo dobite pri br. Zoterju v Vetrinjski ulici v predprodaji in obisk toplo priporočamo. — Zdravo!

Pregled vojnih obveznikov.
Mestno načelstvo v Mariboru razglašja, da bo naborna komisija tudi ob prihodnjem letošnjem glavnem naboru pregledala vojne obveznike starejših letnikov, ki se čutijo za vojaško službo nesposobne. Radi tega se pozivajo vsi v mestu stanujoči vojaški obvezniki roj. l. 1882 do 1906, ki so bolni in se čutijo za vojaško službo nesposobne, da se javijo v času od 2. do 7. marca t. l. pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11 med uradnimi urami. Vsak obveznik naj prinese s seboj vojaško »ispravo« in domovnico, da se more za vsakega točno ugotoviti pristojnost. Invalidom in stalno nesposobnim se ni potreba javiti.

Praktični izpiti za učitelje.
Praktični izpiti na ženskem državnem učiteljskem v Mariboru se prične 10. aprila. Tega dne naj se kandidatke javijo med 11. in 12. uro v ravnateljevi pisarni. Pismeni izpiti se prične 11. aprila ob 8. uri. Prošnje za prijem k izpitu morajo kandidatke poslati komisiji najpozneje do 2. aprila.

Iz železniške službe.
Premeščeni so prometni uradniki Stan ko Rošker s postaje Grobelno v Maribor, Ludvik Erkar iz Sv. Jurja v Grobelno, Franc Fatur iz Rajhenburga v Pesnico in Jože Zabukošek iz Pesnice na postajo Rače-Fram.

Iz šolske službe.
Napredovali so učiteljski pripravniki oziroma pripravnice: Milan Ferjan v Murški Soboti, Anka Šavbahova v Šmartnem na Pohorju, Anica Županova v Gornji Lendavi, Fran Ankele na Hajdini in Angela Stopar-Sekirnikova v Čadramu.

Iz davčne službe.
S kraljevim ukazom je postavljen za davčnega kontrolorja pri davčni upravi v Mariboru g. Anton Petek, doslej kontrolor pri davčni upravi v Novem mestu.

Nočna lekarniška služba.
Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Vladovičeva lekarna pri »Zamorcu« v Gosposki ulici.

Obsojen mesar.
Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem je bil obsojen mesar Franc Smodej radi razžaljenja mestnega županstva in tržnega nadzorstva na 8 dni zapor in 600 Din denarne kazni, pogojno za dobo dveh let.

Na cesti onemogel.
Radi slabosti se je zgrudil včeraj popoldne na Glavnem trgu starček Simon Gumzej. Rešilni avto ga je prepeljal na njegov dom v Saborsko ulico.

Samopomoč drž. nameščenec in upok. v Mariboru
naznanja in vabi vse svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo dne 7. marca t. l. ob 20. uri v dvorani Nabavljalne zadruge drž. nameščenec v Mariboru, Lekarniška ulica. — Odbor.

Mariboru se mora priključiti okolica

RESNA BESEDA NA NASLOV ODPORNIKOV.

Te dni je odšla v Ljubljano posebna deputacija mariborskih okoliških občin, da pri banski upravi protestira proti akciji za priključitev okolice k mestu. Ta korak ne more ostati brez javnega odgovora, ker ni samo afont proti interesom Maribora, ampak tudi proti našim splošnim gospodarskim, kulturnim in nacionalnim interesom. Če ima okolica interes, da se brani priključitvi, potem ima Maribor še večjega, da se zanjo zavzame, in — kakor zveni morda paradoksalno — tudi v korist same okolice!

Tisti, ki so v okolici proti inkorporaciji, se morajo zavedati, da jim daje sedanji položaj in pomen izključno le mesto, brez katerega bi bili pozabljeni vaščani, brez možnosti gospodarskega razvoja in brez kulturnih dobrin. Vsa okolica ne premore niti enega trga, niti enega večjega trgovskega ali industrijskega podjetja (izvzemši Tezno), niti ene meščanske, srednje ali strokovne šole. Vse te gospodarske in kulturne dobrine ji mora nuditi mesto, ne da bi pri tem kakorkoli finančno sodelovala. Razen tega ji daje tudi vodo, elektriko itd. Tako vidimo, da živi izključno le od mesta, ki ima zato popolno pravico, da zahteva njeno priključitev.

Današnji Maribor je s svojimi 7 kvadratnimi kilometri po površini najmanjše mesto v Jugoslaviji in z nenaravnimi mejami tako uklenjen, da mu je vsak na-

daljnji razvoj skoraj nemogoč. Kot avtonomna mestna občina mora nositi težka bremena, katerih sadove uživa vsaj po eni tretjini prav samostojna okolica. Pri vsem tem pa nima nobene besede niti pri regulaciji gradbenih načrtov niti pri čem drugem, kar se bo prej ali slej bridko maščevalo.

Toda neglede na vse to, je priključitev okolice k mestu nujno potrebna že zaradi splošnega kulturnega pomena Maribora in zaradi nacionalnega prepoveda. Položaj Maribora s 50.000 prebivalci bo vse drugačen, kakor je sedaj s 34.000. O kakršnikoli redukciji šol potem ne bo več moglo biti govora. Naše potrebe se bodo v Beogradu vse drugače presojale in tudi tega ne smemo pozabiti, da bo potem državno uradništvo in nameščenstvo lahko uvrščeno v prvi razred draginskih doklad. Novi Sad je n. pr. v prvi vrsti prav zaradi tega zahteval in izvedel priključitev svoje okolice.

Vse te prednosti daleč presegajo vrednost argumentov, ki se v okolici od nekaterih skupin, ki niti niso v večini, navajajo in uporabljajo proti priključitvi. Zato smo trdno prepričani, da se bo priključitev kljub vsemu izvedla, in sicer po že uveljavljenem načelu, da se morajo občine kriti s farami. Vseh šest mariborskih okoliških občin pa nima niti ene samostojne župnije, temveč pripadajo vse pod tri mariborske župnije.

V nedeljo popoldne kabaretna predstava v Veliki kavarni.

Privatnim nameščencem.

Društvo zasebnih in avtonomnih nameščenec v Mariboru pozivlja one člane, ki so bili z novim obrtnim zakonom vsled nesocialnega pojmovanja nekaterih delodajalcev na katerikoli način oškodovani, da to takoj prijavijo organizaciji. Društveni lokal se nahaja odslej v palači OUZD v prostorih Delavske zbornice, 1. nadst., vhod iz Sodne ulice. Stalne poslovne ure ob torkih in petkih od 19. do 20. ure. Pozivljajo se tudi vsi neorganizirani nameščenci, da s svojim pristopom v strokovno organizacijo pripomorejo pokretu do večjega razmaha v zaščito vseh vitalnih interesov nameščenstva. Naša bodočnost je v široko zasnovani idejni akciji in skupni federaciji vseh organizacij, ki bodo znale zastopati skupne cilje brez sumničenja na levo ali desno. V teh strnjelih vrstah se bo obvarovalo nameščenstvo pred hujšimi udarci. Končno bo treba pa voditi tudi evidenco onih članov, ki se ne zavajajo svojih stanovskih dolžnosti in ne najdejo poti k nam. Da so naši tovariši izven Jugoslavije v marsičem na boljšem, se imajo zalivaliti le svojim organizacijam, ki imajo za seboj pa tudi skoro vse nameščence.

Občni zbor Rdečega križa.

Predsednjim je imel pri »Orlu« mestni odbor Rdečega križa svoj letni občni zbor. Zboru je predsedoval podpredsednik dr. Kukovec, ki je pozdravil navzoče, naglašal pomen tega humanitarnega društva in podal predsedniško poročilo o poslovanju v preteklem letu. Tajnik društva zdravnik dr. Zorjan je omenil v svojem poročilu med drugim, da je Rdeči križ tudi lansko leto preskrbel nekaterim revnim otrokom podporo za letovanje v počitnicah na Pohorju in na morju in da bo tudi v bodoče podpiral počitniške kolonije. Blagajniško poročilo je podal ravnatelj banovinske hranilnice dr. Kovačec. Kot zastopnik mestnega občnega sveta je spregovoril mr. g. Minarik in pohvalil sodelovanje nekaterih članov društva pri pomožni akciji za siromašne sloje Maribora. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen dosedanjí odbor (nov odbornik je zobozdravnik dr. Kristan) z dr. Jančičem na čelu.

Svinjski sejem.

Na svinjski sejem 26. t. m. so pripeljali samo 33 prašičev. Prodajali so prašiče, stare 7 do 9 tednov po 80—100 Din, 3 do 4 mesece po 150—200 Din, 5 do 7 mesecev po 300—350 Din, 8 do 10 mesecev po 400—450 Din in nad leto stare po 700 Din. Prodanih je bilo 26 repov.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 27. februarja ob 20. uri »Dijak-prosjak«, Ab. C.

Nedelja, 28. februarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar«. Znižane cene.

Ponedeljek, 29. februarja. Zaprto.

Torek, 1. marca ob 20. uri »Dijak-prosjak«, ab. B.

Novitete na repertoarju. V najkrajšem času bo premijera silno zabavne kmečke veselice »Trije vaški svetniki«, ki jo zlahti v Ljubljani dajejo vedno pred polnimi hišami. Režija J. Kovič. — V režiji g. Truhoviča in pod taktirko kapelnika Herzoga pa se pripravlja krstna predstava novega slovenskega glasbenega dela, komične opere tržaškega slovenskega skladatelja M. Sancina »Casanova«.

Lutkovno gledališče

Sokola Maribor-matica v Narodnem domu. Danes ob 15. ponovitev pravljice igre v sedmih slikah »Kralj Lavrin ali Gašperček med roparji«.

Graški nogometaši v Mariboru.

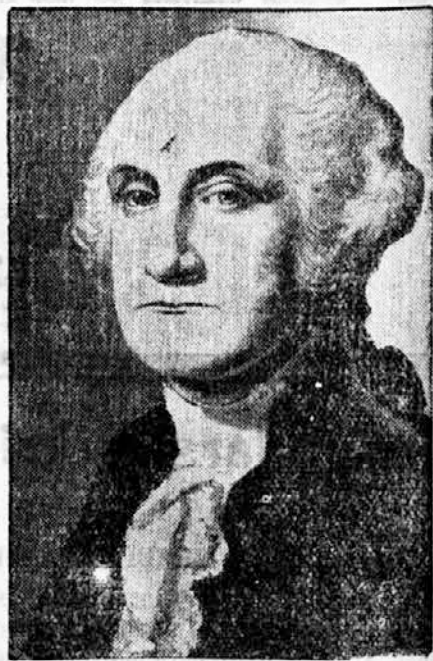
Prijatelji nogometnega sporta bodo imeli jutri zopet priliko gledati dve zanimivi tekmi in sicer: ob 10. dopoldne mednarodno tekmo mladim med domačim prvakom ISSK Maribor in odličnim graškim SK Kastner & Öhler. Popoldne ob 15. pa bo tekma med prvimi moštvi SK Kastner & Öhler in ISSK Maribor.

Obe tekmi se odigrata na igrišču ISSK Maribora na Ljudskem vrtu in sicer ob vsakem vremenu.

Današnji trg.

Današnji trg je bil zelo dobro obiskan, toda radi mraga slabo založen. Sočivja in zelenjave, tudi južne, je bilo prav malo. Na trg so pripeljali 2 voza in 70 vreč krompirja, kilogram po 1—1.50 in 38 vreč čebule po 6 Din. Malo je bilo tudi sadja. Jabolka so prodajali po 3.50—7 Din za kg. Na perutninarskem trgu je bila izbira srednja. Kokoši po 25—35, par piščančkov po 30—60, race po 20—30 in purani po 50—70 Din. Mleka je bilo precej; liter po 2—3 Din. Jajca po 0.60—1 Din. Srednje dobro pa so bile založene mesarske in slaninarske stojnice na Vojasniškem in Glavnem trgu. Slaninarji so pripeljali na 39 vozov 150 zaklanih prašičev, okoliški mesarji pa 21 svinj, 2 govedi in 2 teleti. Mesarji na Glavnem trgu so imeli meso dobre kvalitete. Cene mesu in slanini se od zadnje sobote niso spremenile. Na senenem trgu je bilo 8 voz sena in 4 vozovi otave. Cene: seno 85—95, otava 75—80 Din za 100 kg.

JURIJ WASHINGTON.

ustanovitelj in prvi predsednik Zedinjenih držav Amerike, čegar 200. obletnico rojstva je na 22. t. m. proslavil ves kulturni svet. Tudi naš list je v svoji številki od 22. t. m. spominu tega velikega državnika in človeka posvetil primeren članek.

Policijska kronika.

Včeraj in davi je policija aretirala Friderika K. radi potepuštva, Antona J. radi razgrajanja in Franca S. radi pijanosti. Prijavljen pa je bil Štefan S., ker je brez dovoljenja lovil ribe v Dravi. Zabeleženih imajo tudi nekaj prijav radi manjših prestopkov.

Gasilno in reševalno društvo.

Od nedeljo 28. t. m. do prihodnje nedelje bo v pripravljenosti 2. četa. Četnik Armin Tutta. V primeru požara in nesreče kličite telef. šte. 2224 in 2336.

Iz Ruš

Sankaške tekme je priredila v nedeljo ruška podružnica SPD iz Smolnika v Ruše. Zmagovalci so bili posamezno: Robnik Jelica, Janniker Leopold; na sa-nah v dvoje pa Dolinšek Jože in Seško Malka. Vsi so dobili darila. — Smuške tekme je imel isti dan tudi sokolski naraščaj in deca. Prvenstvo sta odnesla pri naraščaju Pijavec Adolf, pri deci pa Dolinšek Emček.

Poročila sta se v četrtek gđc. Vida Glaserjeva, hčerka tuk. veleindustrijalca in g. dr. Janko Orožen, podravnatel »Prve hrv. štedion« v Mariboru. Bilo srečno!

Avtobusna vožnja se snuje iz Ruš v Maribor in nazaj namesto ukinjenih vlakov na koroški progi. S tem nam bo pač močno odpomagano.

Umor radi stanovanjske stiske.

V Moskvi je bil 24. t. m. radi umora obsojen mlad par na deset let ječe, najvišjo v sovjetski Rusiji dovoljeno kazen za nepolitične zločine. Lepa dijakinja Marija Busigina in njen ljubimec Ivan Levitas sta izvršila grozen zločin vsled stanovanjske stiske, kakor sta izpovedala pred sodnijo. Marija je bila zapustila svojega moža iz ljubezni do Ivana, brezposelnega delavca. Ker ta ni imel stanovanja, se je parček uselil v stanovanje nekega Abšvilija. Toda ta trojica pod eno streho se ni dobro razumela, in slednjič sta Marija in Ivan sklenila umoriti Abšvilija, da bi tako imela stanovanje same zase. Ubila sta ga v spanju, nato pa truplo razkosala in poslala glavo v paketu v Kursk; ostalo truplo sta pa pustila v dveh kovčgih na moskovskem glavnem kolodvoru. (Enako je zadnjič napravil na Dunaju morilec Lauderbach s svojo žrtvijo Ano Puberl.) Po prstnih odtisih pa je policija kmalu prišla morilecema na sled.

Pominjalte se CMD

Zaprto.

Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se naravna »Franz-Jožečova grenčica« uporablja pri nerednem iztrebljenju z največjim uspehom

Vesela zgodba o kožuhi

To se je odigralo zadnjič pred nekim berlinskim sodiščem.

»Obtoženec, to pripovedujte komu drugemu!« je dejal sodnik z ironičnim nasmehom. »Mi vendar ne boste hoteli natveziti, da je ta dragoceni kožuha ...«
— »Pa je le tako bilo, gospod sodnik!« — vztrajal obtoženec, beraški človek, kupček gladi in revščine. — »Ne mudimo se s tem!« Sodnik je pomignil stražniku. »Hočem slišati pričo.«

Priča vstopi. Eleganten gospod, očitno imovit. Malo nemirno se ozira po dvorani, kot bi iskal nekoga, s katerim bi se nerad tu srečal, in potem prične: »Da kožuha, Ah, ta skozinsko nesrečna stvar s tem kožuhom. Moja žena si je želela kožuha, finega, od sibirske kune ... Pa sem ji ga kupil za rojstni dan. To pa je bilo kakih osem dni pozneje. Z ženo sva se skregala. Zakaj? Hm, gospod sodnik, ali poznate tisti Strindbergov prizor, ko se dva zakonska divje spreta radi lasnice, ki leži na tleh? Tako je to včasih v zakon ... Preprič za nič. Ne vem, gospod sodnik, ali ste oženjeni ...« »Sem,« se prikloni sodnik.

»Torej potemtakem gospod svetnik že ve, kako in kaj,« je nadaljeval priča. »V preprič je padla ena in druga nelepa beseda. Sem očital ženi nevaležnost, zaradi kožuha. «Se pokajam na tvoj kožuhi!« je rekla na to. Pa sem nekoliko nagle jeze, da, žalibog, gospod svetnik, in sem potem pač — jaz vidim tedaj v svoji togoti same rdeče pike! — sem pograbil kožuha, veste, tako v togoti ... Pa sem odprl vrata in sem — vedno tako v togoti, — vrgel kožuha ven. Da, tako je

bilo to. Potlej mi je bilo seveda žal. Pa sem šel po kožuha. Z ženo sva se bila med tem spet pobotala. Pa stopim ven, — kožuha ni bilo nikjer več!«

»Namreč, vidite torej, gospod sodnik,« se je umešal obtoženec, »med tem sem namreč prišel jaz. Sem hotel takole malo poprositi po hiši. Grem gor po stopnicah. Nisem tisti dan še ničesar použil ... grem torej gor po stopnicah, kar se pred menoj odprejo vrata. In neki glas zavpije: »Tu ga imaš! Tu, tu ...« Jaz sem se iz hvaležnosti prav globoko odkril. Pa me gospod menda niti videl ni. Že je zaloputnil vrata, pa še kako jih je zaloputnil, gospod sodnik! Vesel sem pobral kožuha, ker pa vendar nisem mogel hoditi okoli takole v ženskem kožuhi, sem šel k starinarju. Ta ga je takoj kupil, 50 mark sem dobil zanj. Gospod sodnik, ko mi je kožuha takole priletel pred noge, rečem Vam, roke sem sklenil, saj je bil to res dobrosrčen, nobel dar v teh slabih časih!«

Obtoženec je spet hvaležno sklenil roke, dvignil oči proti stropu. Vsa dvorana se je smejala. Dve minuti pozneje je bil mož oproščen.

»Ali ste kožuha dobili nazaj?« je sodnik vprašal pričo.

»Ne, je bil že prodan dalje, na neznano osebo.« — »No, in?« — »Kaj se pravi in, gospod sodnik?« Priča se je spet plašno ozrl po prostoru za poslušalce, da-li ne sedi tam — in zdaj so vsi razumeli njegov strah — njegova žena s škodoželjnim obrazom. — »Saj ste vi tudi oženjeni, gospod sodnik, — moral sem ji kupiti nov kožuha!«

Neprostovoljni dobrotvorec.

V Barsingerhoornu na Nizozemskem je napravil neki skupuh te dni usodno pomoto. Po poštni položnici je hotel namreč nakazati svoji banki vlogo 3000 guldinarjev, ker pa je položnico pozabil doma, se mu je zdelo škoda, da bi na pošti kupil drugo, se je vrnil domov in v naglici pograbil napačen formular. Svojo pomoto je spoznal šele tedaj, ko je prejel pismo nekega društva za gradnjo doma za epileptike, v katerem se mu odbor lepo zahvaljuje za nenavadno velikodušni dar. Skupuh je namreč poslal denar omenjenemu društvu, namesto svoji banki. Mož bi se bil kmalu zaradi svoje pomote iz obupa obesil, sedaj pa si je že opomogel in zahteva denar nazaj, kar pa ni tako lahko, ker mu bo težko verodostojno dokazati, da se je zares zmotil. Paragrafi so pač paragrafi in nočejo kar tako na lepem priznati storjenih pomot.

Preokret v islamu

Koran se bere v jeziku naroda.

Slično kakor se v katoliški cerkvi še dandanes berejo maše v latinščini, se je doslej v vseh mohamedanskih džamijah prebiral koran in opravljale molitve v arabskem jeziku, brez ozira na to, ali je bil materni jezik vernikov turški, perzijski ali hindostanski.

Nedavno pa so v Stambulju v mošeji Yerebatan med slovesno službo božjo brali koran v deželjem jeziku. Naval vernikov je bil tolik, da se je mošeja izkazala za mnogo premajhno. Glavo ob glavi se je drenjala množica v predvoru, med njo veliko odličnih osebnosti znanstvenega in političnega življenja, ki so ta važni dan v zgodovini mohamedanske cerkve hoteli sodoživeti. Naposled je morala policija zapreti dohode. Nihče ni več mogel v mošejo, niti ne prvi oznanjevalec korana v turščini, Hafiz Yaşar-bej. Moral je dve uri čakati na mrzlem dežju, stisnjen med množico, ki ga je hotela slišati, dokler mu ni policija utrla pot v mošejo.

Ta prva turška pridiga je bila ganljiv prizor, poročajo nemški novinar, ki je prisostvoval slavnosti. V napeti tišini je tiščala množica poslušala petje bralca, ki je pričel s turškim prevodom sure »Ya sin«. Pri nekaterih posebno do srca segajočih točkah se je dvigalo glasno ihtenje gor k visoki kupoli. Tolika je bila ginjenost vernikov, ki so v globoki pobožnosti poslušali božje besede, ki so prenešene na materinski jezik mnogim prvokrat razodele globoki smisel, katerega so nerazumljivi arabski zlogi doslej zagrinjali v nepojmljiv misterij.

Oznanjanje korana v domačem jeziku je v vsej Turčiji našlo velik odmev. Večina mošej v Carigradu je že sledila zgledu yerebatanske mošeje in Hafiz Yaşar-bej je med svojimi tovariši našel že veliko posnemovalcev. V mesecu Ramazanu je naval v mošeje sicer vedno večji. Ker tudi preprost človek iz ljudstva bo zdaj verzom korana, ki so bili doslej zanj samo skrivnostno mrmranje, lahko sledil z razumevanjem.

Duhovščina sama pa ni za to novotarijo preveč zavzeta, ker ji prevod korana, katerega se je bila morala učiti na pamet v arabsčini, prinaša veliko dela. V ostalem pa pomeni nacionalizacija korana velikanski korak naprej na potu ljudske prosvete. Veliki reformator Turčije, Gazi Mustafa Kemal, ki je odpravil turško pisavo in zagrinjanje žensk, je bil tudi tukaj duhovni pionir.

Zaupno povedano:

Zobna pasta ne more nikoli nadomestiti zobozdravnika. Kdor ima npr. zobni kamen je najboljši, da gre k zobozdravniku, kdor pa ima zdrave zobe, ta rabi zobno pasto, ki služi samo enem namenu.

čistiti zobe in jih ohraniti lepo bele. Morete biti prepričani, da ODOL-zobna pasta temeljito čisti Vaše zobe in jih ohrani lepo bele.

Jezero smrti

V severnem delu angleškega mandatskega teritorija južnozpadne Afrike — tako poroča neki lovec v angleških listih — se razprostira nad stotisoč štirinajstih milj skoro neznana pokrajina, na kateri leži »Jezero smrti«, pravzaprav močvirje, kakih 100 km dolgo in 75 km široko.

To močvirje je menda edinstveno živilsko pokopališče, kakor ga je ustvarila zemlja. Že od daleč vidiš moleti iz močvirja na tisoče živalskih okostnjakov, ki pa menda tudi v smrti nimajo miru. Zdj pa zdaj se kako takšno okostje požene kvišku, kakor bi hotelo pokazati, kako se je žival v smrtnem boju skušala rešiti iz blata. Vse živali Afrike najdeš tu mirno ležati drugo poleg druge: gazele, leopardi, opice, noje, antilope in slone, zlasti ogromna okostja slonov štrlijo kakor otoki iz tega morja belih kosti. Eden je med njimi, ki je očitno zadnji močvirski skušal splezati na breg, pa ni več mogel, pregloboko je že tical v blatu in je poginil od gladi, kakor na tisoče drugih živali, ki prihajajo semkaj pit. Krasne slonove zobe vidiš tani, a noben črnc se ne upa iti ponje, — ne iz strahu pred močvirjem, ampak iz strahu pred hudobnimi duhovi jezera smrti.

To potuhnjeno močvirje ima nemara še marsikaj drugega na vesti. Ko so se pred 60 leti selili Buri iz južne Afrike proti vzhodni obali, pri čemer je na stotine vozovskih vpreg moralo mimo tega močvirja, takrat je bajne marsikaj voz zašel s pota in se pogreznil v blato in izginil notri z ljudmi vred ... Res, jezero smrti!

Zivljenje izobčencev človeške družbe

Zanimiva opazovanja angleškega kriminalista. Ženske in moški v ječah.

Nedavno je izdal neki angleški kriminalist obsežno knjigo o onih ljudeh, ki žive po angleških ječah, o njihovih duševnih občutjih in bolečinah. Knjiga je dal naslov »Razgovor z ljudmi, ki jih je družba izločila«. V njej je zbral okoli 200 razgovorov z različni zločinci obeh spolov. Knjiga je vzbudila zaslužen pozornost, ker ni le docela svojevrstna v vsej svetovni literaturi, ampak je tudi dragocen doprinos za proučevanje bednih izobčencev.

»Prišel sem,« pravi angleški kriminalist, »v neko žensko ječo v Walesu. To je stara trdnjava, zgrajena še v onih časih, ko sta se v Angliji borili za prestol organizaciji bele in rdeče rože. V tej ječi živi danes veliko številke žensk, ki so začele najtežje zločine in so zato bile obsojene na dosmrtno kazen. Zanje je na svetu samo še njihova temna celica in sveta peščica dvorišča med visokimi, pustimi in žalostnimi zidovi. Vse, kar je izven tega, zanje ne obstoja. Celo okna njihovih celic so obrnjena samo na dvorišče, da ne bi morda zagledale njihove oči kdaj tudi zelenja, cvetja in solnce svobodnih livad in poljan.«

Upravitelj te kaznilnice, v kateri vene petdeset nevarnih zločink, je star in strog doslužen sodnik, katerega srce je prav tako mrzlo in trdo, kakor zidovi jetnišnice. Usmiljenje in milost sta mu neznana pojma; dragi in mili so mu samo zaletniki in predpisi, po katerih mora opravljati svojo službo. In vendar mož ni okruten, kakor bi kdo utegnil misliti. Ne, on je le izvrševalec postave.

»Upravitelj me je odvedel po ozkem, temnem hodniku,« pravi nadalje pisatelj. »Na vsakih 10 m je visela mala električna svetiljka, katere svetloba je žalostno napolnjevala mračni hodnik in obsevala zidove, ki so od starosti že počrneli in porastli z mahom. Na obeh straneh so bili vrata v celice kaznjencev, toda iz teh prostorov ni bilo čuti nobenega, niti najmanjšega glasu. Čuli so se samo najini votlo donači koraki.«

»Odprl vam bom tole celico,« je dejal upravitelj. »V njej stanuje številka 15.«

»A ime?«

»Ime!« se je zasmejal upravitelj. »Za nas ni imen; samo številke so, ker se tako lažje vodi evidenca. Kdor prestopi prag tega starega poslopja, izgubi družabno ime, ki ima pomen samo tam zunaj, v svobodi ...«

»Nato je odprl težka železna vrata in me porinil v celico številke 15. Čim sem vstopil, je kakor žoga naglo skočila s svoje lesene postelje neko nerazložno bitje. Upravitelj je samo pokimal z glavo, jaz pa sem polagoma spoznal, da stoji pred mano starejša ženska. Stara je bila morda 50 let. Lasje so ji padali na ramena in so bili popolnoma sivi.«

»To je številka 15,« je hladno dejal upravitelj, »najstarejši predmet našega inventarja. Pomislite, že 30 let živi tu, da trideset. Pred 15 leti sem prišel jaz in spominjam se, da mi je moj prednik dejal: Številka 15 bo živela najbrže še 100 let v tej celici. Nikdar se ne pritožuje, nikdar ničesar ne prosí. To je naj-

mirnejša kaznjenska, toda z zelo krvavo preteklostjo.«

»In med tem, ko mi je upravitelj to pripovedoval, je številka 15 gledala tako tuje in brezbržno, kakor da bi se vse to tikalo nekoga docela drugega, tujega človeka. Dosti sem jo moral spraševati, da mi je odgovarjala. A tudi njeni odgovori so bili brezdušni, zgolj mehanični, kakor je mehaničen govor gramofonske plošče.«

»Bilo mi je 20 let,« je pripovedovala. »Ime mi je Mary Clarson. Da, tako sem e imenovala; danes nimam imena, a to je boljše, ker moje ime je itak silno dolgočasno. Ko me kličejo številka 15, mi bolj prija ... Bilo mi je 20 let. Poročiti bi se bila morala z njim. Toda — kako vam vse to pripovedujem; kakor da bi že poznali mojo prošlost. Oni človek, s katerim sem se hotela poročiti, je bil strojnik v veliki tovarni v Manchesteru. Bilo je že vse pripravljeno, ko mi je neka prijateljica dejala: »Saj si nora; mar res misliš, da se bo s teboj poročil? On je vendar že davno oženjen in ima tri lepe otroke.« Dva meseca pozneje sem rodila dete. Starši so me pogladi iz hiše; bila sem prepuščena sama sebi. In kaj naj bi bila storila? Nekega večera — bilo je to v Londonu — je otrok silno jokal. Bil je lačen ... zadavila sem ga ... Jokal je vedno tišje in naposled je utihnil ...

Iste noči sem pobegnila iz Londona. Vsaka sled za menoj je izginila. Pozneje sem pričela razmišljati, kdo je bil kriv, da sem zadavila svojega otroka? Ne, jaz ne! Kriv je bil on ... V Manchesteru sem se naglo znašla. Bila sem lepa in našla sem si prijatelja. Obljubila sem mu vso svojo ljubezen, toda pod enim pogojem ...

Najin zločin je bil kmalu odkrit. Onega dne, ko sem se s svojim prijateljem odpravila v Liverpool, da pobegnemo v Ameriko, je policija našla mojega bivšega zaročenca in vso njegovo družino mrtvo. Njega so obsodili na smrt, mene na dosmrtno ječo ...

Tako je zaključila številka 15 svoje mehanično pripovedovanje, ta osivela in skoraj oslepela številka, ki že 30 let ni videla zelenja travnikov in dobrih.

»In med vsem pripovedovanjem ni ta nesrečna ženska pokazala niti trohice kesanja za svoje strašne zločine. Niti enkrat samkrat ni spremenila tona svojega glasu.«

V razgovorih z drugimi kaznjenkami je pisatelj spoznal isto. V nobeni ni bilo niti trohice upora niti najmanjšega hrepenenja po svobodi. Vdale so se v svojo usodo.

»Še nikoli, v vseh petnajstih letih mojega upraviteljstva,« je dejal ravnatelj, »se ni nobena teh žensk uprla ali mi povzročila kakšne druge sitnosti. Ječa žensko takoj premaga. Ti črni zidovi, ta stroga disciplina, ki ji je glavni namen pokazati vso težo kazni za storjene zločine, odvzame vsaki ženski vso energijo. Glejte, tu imate ženske, ki so zagrešile še hujše zločine, ženske, ki so bile v življenju najstrašnejše zlobojnice, kar si jih morete zamisliti, a v nobeni ni moči, da bi se uprla svoji usodi.«

Po opisu raznih kaznjencev in kaznjencev, je pisatelj zaključil svojo knjigo z ugotovitvijo, da so moški v ječi docela drugačni od žensk. Moški ohranijo tudi še po dolgih letih močno voljo in željo po svobodi, uporni so in včasih tudi nasilni, ženske pa so vedno krotke.

Skavtizem

Kako sodijo o nas!

Dean Russel, profesor na univerzi Columbia v New Yorku pravi: »Skavtski pokret smatram za najznačilnejšo pridobitev našega časa. Kot učitelj se odkrijem geniju Baden-Powella, ki je v enem desetletju storil za vzgojo značaja več kakor vsi šolniki v naši domovini, odkar so prvi naseljenci stopili na tla Nove Angleške.

Nosilec Noblove nagrade za mir Fried pravi: »Skavtizem je ideja sloge in mira, ideja bratstva in ljubezni, ideja sodelovanja vseh kulturnih delavcev sveta. Ta organizacija bi morala obsegati 300 tisoč milijonov ljudi!

Neki univerzitetni profesor v Ljubljani se je izjavil te dni o skavtizmu takole: »Čim višje stoji narod, tem bolj uspeva v njem skavtizem. Skavtizem bi moral zajeti vse ljudi vsega sveta, vse sloje brez ozira na to in ono — skavtizem ni samo za mladino, skavtizem je resna mirovna organizacija internacionalnega in interkonfesionalnega značaja! Skavtizem je življenje, skavtizem je veselje, zabava, skavtizem je delo, napor, skavtizem je tolažba in resnica in pravica! Ideja skavtizma mora zmagati, ker je popolna! Bodočnost vsega sveta je v skavtizmu!« —nj.

Par Baden-Powellovih besed:

»Nisem hotel verjeti, ko mi je neki nizozemski duhovnik zatrijeval, da bolj bere »Scouting for boys« kot pa Sveto pismo. Ta mož trdi, da je skavtizem v marsičem nadaljevanje krščanstva, doslej najmočnejše preobratne ideje, da je podlaga za krščanstvo — oziroma se samo na humanitarni in karitativni program skavtizma!«

»Vsakdo naj stori vsak dan vsaj eno dobro delo!«

»Žrtvovati samega sebe za blagor drugih je skavtu naslada!« —nj.

Debatni večeri.

Odslej bodo zopet redno vsak četrtek ob 17.30 (pol 6. uri) v stanu stega skav-

tov (realna gimnazija) debatni večeri. Prihodnji četrtek bo referiral br. Živko Lovše-Baloo o temi: »Skavt ljubi bližnjega!« Vabimo vse starejše in resnejše sestre in brate, da se debatnih večerov v čim večjem številu udeležijo.

Skavtsko glasilo.

Izšla je nova dvo-števka »Sk. glasnik« za januar in februar. Izvod 4 Din. Berite in kupujte »Skavtski glasnik!« —nj.

Skavtske rute.

Po sklepu uprave Dravske skavtske župe ostanejo z ozirom na sedanjo križico zaenkrat še v veljavi predpisi o starih rutah (rute v četrnih barvah). Kdor si nabavi novo ruto, naj si jo nabavi v barvi čete. —nj.

»Treznost«.

Starešina stega Celje I., narodni poslanec br. J. A. Pavlič je začel izdajati list »Treznost«, ki je pisan v skavtskem duhu in ki vrši zelo lepo propagando za naše skavtstvo. Priporočamo vsem bratom in sestram, da ga berejo, skavtske edinice pa vabimo, da se na ta list naročijo. —nj.

Sport

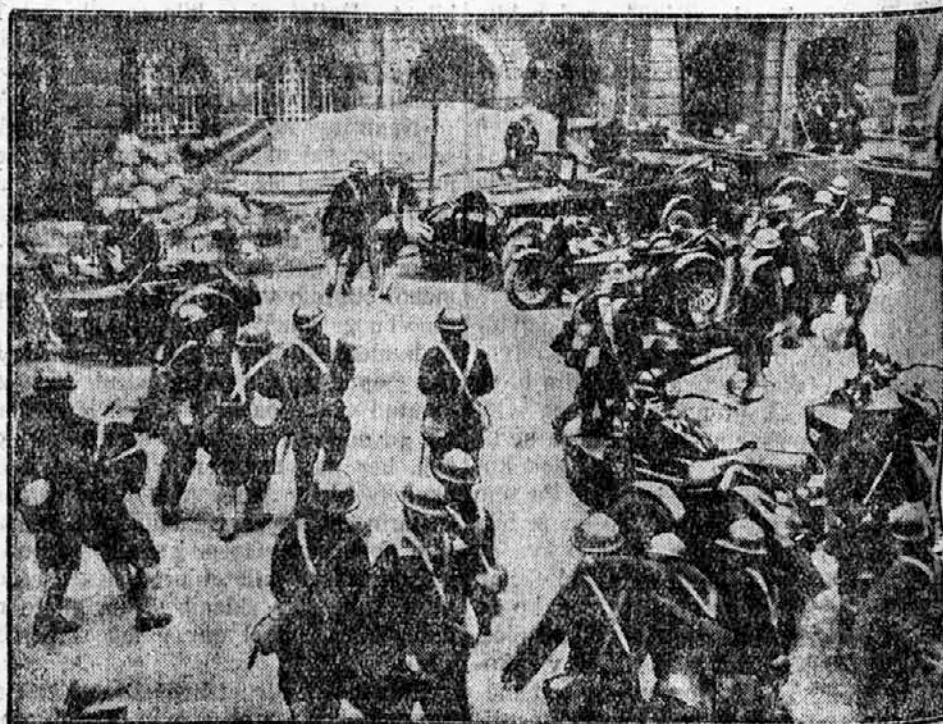
Vreme na Pohorju.

Po dolgem času imajo smučarji pristo nedeljo. Nobene tekme, nobena prireditel, to se prileže. Seveda bo vsak šel na turo. Povsod je idealna smuka. Vse koče, od Mariborske pa tja do Mežice, javljajo na staro podlago krasen pršič, izredno lepo vreme in idealno smuko. Poseben užitek nudi Pohorje od Peska pa tja do Ribniške koče ter priporočamo vsakemu, naj poskusi enkrat ta prelepi smuški svet.

Šahovski match

med akademskim klubom »Jadran« in mariborskim klubom bo jutri v nedeljo od 2. ure popoldne dalje v lovski sobi hotela »Orel«. Kibici dobrodošli!

Z bojišča na Daljnem vzhodu

Prva slika o bojih za Shanghai, ki je prispela v Evropo. Japonske mornariške čete odpravljajo svoje ranjence z bojišča v lazarete.

Slike s skakalnih tekem.

V »Putnikovi« pisarni na Aleksandrovi cesti so na razpolago fotografije z zadnje skakalne tekme. Izredno so posrečene in bodo gotovo vsakemu v lep spomin na to našo prvo prireditel. Istotam se lahko naročajo tudi druge fotografije, na razpolago so slike vseh naših planin, posebno s Pohorja.

Skupinske tekme za Streharjev pokal.

ZSO-SPD Maribor razpisuje skupinsko tekmo za Streharjev pokal. Start in cilj bo na Klopnem vrhu, proga okoli 18 km dolga, ne pretežavna. Startajo lahko člani vseh klubov, verificirani v ZSS. Pokal brani skupina ZSO-SPD Maribor. Prijave na »Putnik«, Maribor.

Sokolstvo

Sokolska četa v Kamnici

je priredila minulo nedeljo v šolskih prostorih predavanje, katerega se je udeležilo vse polno članstva in drugega občinstva. Predavatelj br. Janko Arnuš nas je povedel med koroške brate in nam prikazal njih življenje, osobito njih ženitovanske običaje. Članstvo je s pozornostjo sledilo predavanju in izrazilo bratu predavatelju zahvalo z živahnim aplavzom.

Separirano, opremljeno sobo takoj oddam. Taborska 16, v bližini državnega mosta. 700

Stanovanje, sobo in kuhinjo oddam. Stritarjeva ulica 25. 701

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“ V MARIBORU

daje vsemu našemu cenj. članstvu kakor tudi vsemu občinstvu Slovenije z ozirom na neprilike pri »Kmetijski eksportni zadrugi« v Mariboru in pri »Vzajemni pomoči« v Ljubljani, ki so vzbudile o redu celo dvome o nadaljnjem obstoju našega društva, v njih pomirjenje na znanje izveček iz zapisnika o vspehu revizije stanja našega podpornega društva, ki jo je izvršilo dne 13. februarja 1932 predstojništvo mestne policije v Mariboru ob sodelovanju gg. dr. Sajovic Ladislava, ravnatelja zavarovalne družbe »Triglav« v Ljubljani in Žolger Zvonka, ravnatelja zavarovalne družbe »Fenix« v Ljubljani.

O izvršeni reviziji sta podala omenjena gospoda na kratko sledeče strokovnjaško mnenje:

»Celotno poslovanje in organizacija napravi na prvi pogled jako dober in soliden utis. Društvu predseduje od ustanovitve notar g. dr. Ivo Šorli, posle pa vodi upokojeni učitelj g. Zinauer. V pisarni je zaposlenih 17. pisarniških moči z zmernimi mesečnimi plačami.

Knjigovodstvo je v vzornem redu in to tako glede evidence članov kot denarnega poslovanja. Pri škontraciji izkazuje blagajna Din 14.985.55 para, poštna hranilnica Din 64.867.—, pri Ljubljanski kreditni banki in desetih različnih hranilnicah in denarnih zavodih znaša imovina Din 492.016.—, skupna likvidna sredstva torej 571.879.55 Din. Poleg tega ima društvo za 25.000 Din kurzne vrednosti državnih papirjev ter dobro opremljene 4 pisarniške prostore.

Poslovanje je organizatorično in manipulativno jako pregledno in v vzornem redu.«

Curren Bell

56

Lowoodska sirota

»Mogla si se prihraniti dolgo propoved.« ji je odgovorila Georgiana. »Vsakdo ve, da si najtrdosrčnejši stvar na svetu in le predobro poznam tvojo gnusno mržnjo do mene. Občutila sem jo že v tisti stvari z Lordom Erwinom Verejem. Težko ti je bilo, da bi postala imenitnejša od tebe, da bi dobila blesteče ime, da bi stopila v krog, kamor bi ne mogla zabosti svojega nosu, zato si volunila in me tožila, končno pa mi odkvarila srečo za večne čase.«

Nato je izvlekla robček in si celo uro brisala nos. Eliza je hladno vezla svoj prt.

Nekateri le malo čislajo plemenitost srca. Toda tu sta dve duši radi nedostatka plemenitosti omagali: prva je postala neznosno jedka, druga tako neokusna, da je bila vredna prezira. Čuvstvo brez razsodnosti je res vodena pijača, toda razsodnost, ki je ne omilituje čuvstvo, je tudi prebridek in pretrd grizljaj za človeško grlo.

Bilo je vlažnega in vetrovnega popoldne. Georgiana je zaspala na zofi med čitanjem romana. Eliza je odšla v novo cerkev, da bi prisostvovala službi božji na čast nekemu svetniku. Takega vremena ni bilo, da bi jo oviralo pri izpolnjevanju verskih dolžnosti. Lepo in grdo, hodila je ob nedeljah trikrat v cerkev, ob delavnikih pa vselej, kadar so bile napovedane noitve.

Domislila sem se, da bi pogledala k umirajoči ženi. Ležala je skoroda brez varstva. Služabnice so le malo jo. najeta strežnica pa je smuknila iz sobe,

kadar je le utegnila. Lizika je bila sicer zvesta, toda morala je misliti tudi na lastno rodbino in je prihajala le poredkoma v gradič. Zato tudi nikogar nisem našla v bolniški sobi. Bolnica je ležala tiho, kakor da je mrtvična. Sinje lice je bilo zakopano v blazinah.

Ogenj v kamini je dogoreval, naložila sem novega goriva, potem pa sem odšla k oknu.

Dež je pljuskal na šipe, veter je tulil okoli hiše. »Tam leži žena,« sem razmišljala, »ki se bori s smrtjo. Kam pojde duh, ko bo prost telesne ječe?«

Spomnila sem se Jelke Burns in njenih besed, ki jih je govorila na smrtni postelji, njene vere, njenega nauka o dušah brez telesa. Poslušala sem nje glas, gledala nje nadzemni izraz, nje izmučeno lice, nje slovesni pogled. Tedaj je slaboten glas zamrmral:

»Kdo je v sobi?«

Vedela sem, da Mrs. Reed že več dni ni bila izpregovorila besedice. Ali se je vračala v življenje? Stopila sem k njej.

»Jaz sem, ujna Reed.«

»Kdo? Čisto tuji ste mi; kje je Lizika?«

»V vratarnici, ujna.«

»Ujna! Kdo me kliče tako? Vi niste Gibsonove rodbine, in vendar vas poznam. Podobni ste — podobni ste Jani Eyre!«

Ne besedice nisem črhnila. Bala sem se, da bi ji povzročilo kak napad, ko bi ji rekla, da se ne moti.

»Bojim se,« je rekla, »da se motim. Nade me varajo. Zelim jo videti in umišljam si sličnost, kjer je ni. Sicer se je pa v osmih letih izpremenila.«

Rekla sem ji, da sem res Jana, in ker sem spoznala, da me je umela, sem ji razložila, kako je Lizika poslala svojega moža v Thornfield pome.

»Zelo sem bolna, vem,« je rekla kmalu nato. »Pred

nekoliko minutami sem se trudila, da bi se okrenila, pa sem ugotovila, da se ne morem več gibati. Dožre bi bilo, da si olajšam vest, preden umrem. Kar nas le malo skrbi, dokler smo zdravi, nas zelo teži v uri, kakršno preživljam sedaj. Ali ni nikogar razen vas v sobi?«

Preverila sem jo, da sva sami.

»Veste, dvakrat sem vam storila krivico. Prvič ko sem prelomila obljubo, dano soprogu, da vas vzgojim kot lastno dete, in drugič — nenadno je umolknila. No, saj ni tako važno,« je mrmrala, »morda mi bo odleglo, čemu bi se potem tako poniževala.«

Poizkusila je, da bi se okrenila, pa ni šlo. Lice se ji je izpremenilo, nekaj se je v njej dogajalo, bil je nemara začetek zadnje borbe.

»Nič ni drugače, tudi to moram prebiti. — Stopite k toaletni mizici, v predalčku boste našli pismo.«

»Prečitajte to!« je velela.

Bilo je kratko, glasilo se je takole:

»Madama!

Bodite tako prijazni, pošljite mi naslov moje nečakinje Jane Eyre in mi pišite, kako ji je. Namerala sem ji v kratkem pisati in želim, da pride k meni na Madeiro. Božja previdnost mi je blagoslovila trud, pridobil sem si lepo premoženje. Ker sem neomožer in brez otrok, bi jo rad vzel za svojo, dokler sem živ in ji pustil po smrti vse, kar je mojega.

Klanja se Vam, madama,

John Eyre, Madeira.

Pismo je bilo napisano pred tremi leti.

Mislite na to, cenjene dame in gospodje!!

Vašo garderobo kemično najlepše čisti in barva po vzorcu

„Triumph“ Pavel Nedog, Gosposka ul. 33
Razlagova ul. 22, Tel. 2127 33

Gambrinusova dvorana,
najboljša domača hrana, kosilo in večerja Din 12.50. 686

Kovčke,
aktivke, ročne torbice, nahrbtnike, gumaše itd. po najnižih cenah priporoča I. Kravos. Aleksandrova 13. 15

Grajni kodri 100 Din,
onduliranje 6 Din, striženje bubi-frizure po novodošlem specialistu samo 6 Din pri Marici Požar, gledališki frižerki, Vetrinjska ulica 11. 706

Solnice,
politrane, najnovejši vzorci tudi iz mehkega lesa ter kuhinje prodam po najnižjih cenah. Mizarstvo Kompara, Aleksandrova 48. 646

Gostilno
v sredini mesta oddam v najem z vsem inventarjem, lep vrt in kegljišče. Pis-mene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Lepa prilika«. 703

Na prodaj
poceni parcela št. 178/1; 178/2 vložna številka 106 k. o. Bistrica pri Rušah, pripravna za gradbene svrhe. Naslov v upravi »Večernika«. 675

Pojedina
jeternih in krvavih domačih klobas bo v soboto in nedeljo v gostilni Dravograd, Maribor, Smetanova ulica št. 54. Za obilen obisk prosi gostilničarka. 666

Novakovo pohištvo Vam bo dobro služilo!
Najlažje krizo preživite, če pohištvo pri meni si kupite!

Ako tega ne storite, sebi škodo naredite! Ker je cena mala stvar! Za izdelke jamčim vsaki dan.

NOVAK,
tapedništvo, Slovenska ul. 24. 677

Pletilni stroj št. 10
za nogavice in tamburini stroj poceni na prodaj. Tržaška 3, Maribor. Istotam se sprejme vajenka. 662

Gostilna pri »Zlatem levu«.
Pojedina klobas in krofov po 1.50. Sortirana pristna vina. Se priporoča Beranič. 696

Njivo
oddam v najem. Vpraša se Meljska c. 58, v gostilni. 676

Oddam takoj
čisto opremljeno sobo s posebnim vhom v Ruški cesti št. 7/II, vrata 3. 669

Vrt dam v najem
vrtnarju ali komu drugemu. Einspieler jeva ul. 22, Maribor. 664

Lokal,
prillični, za pisarno ali obrt tik kolo-dvora oddam. Aleksandrova 48. 645

Trosobno stanovanje,
eventuelno dvosobno s kabinetom, v bližini Aleksandrove ceste iščeta mirna in čista zakonca brez otrok. Ponudbe pod »April Maj« na upravništvu lista. 710

Dva lokala
oddam takoj. Manjši na zelo prometnem kraju. Večji pa je jako pripraven za obrtnika ali skladišče, ker ima velike suhe kleti. Naslov v upravi »Večernika«. 639

Hiša z dobrodoločo gostilno
in mesarijo v Mariboru na prodaj. Vprašati Studenci, Kralja Petra cesta št. 51. 705

Soliden delavec
dobi celo prav dobro oskrbo za 400 Din mesečno. Naslov v upravi. 708

Pekovskega pomočnika,
solidnega, kvalificiranega predelavca (mešalca) z dobrimi večletnimi sprejmi, v vsakem pogledu svoje stroke veččega, povsem samostojnega in zanesljivega, 30 do 38 let starega, sprejme pekarna Čebokli, Maribor. 653

Sprejemem sstanovaleca
na stanovanje in hrano, v centru mesta, s 1. marcem. Naslov v upravi 654

Pošteno žensko
sprejemem kot sstanovalko. Gosposka 32. Solčna podstrešna soba. 658

Mlad železniški uradnik
išče opremljeno sobo s 1. marcem t. l. Naslov v upravi lista. 694

Dva gospoda
sprejemem v celo oskrbo. Mlinska ulica 31. 695

2 poštena fanta
sprejemem kot sstanovaleca in na hrano. Soba nima posebnega vhoda. Loška ulica 5/I. 696

Ponudim se kod postrežnica,
perica in za ribanje podov. Koroška cesta 90, Jugovic. 702

Sprejemem abonente
kosilo Din 6.— večerja Din 4.—, gostilna Maribor (Kosovo) Grajski trg 1 H. Bruner (Celcer). 687

Samec išče dvosobno stanovanje
s kopalnico in pritliklinami za april-maj. Dopisi pod »Miren 7« na upravo »Večernika«. 674

Sobo, solčno v sredini mesta
s popolnoma posebnim vhom takoj oddam opremljeno ali prazno. Vprašati v upravi lista. 665

Opremljeno zračno in prostorno sobo
za eno ali dve osebi takoj oddam. Naslov v upravi Večernika. 704

Opremljeno sobo
oddam takoj poceni. Melje, Trdinova ulica 9. 647

Sobo,
opremljeno, oddam enemu ali dveh boljšima delavcema. Glavni trg 4, na dvorišču. 597

Kletno solčno stanovanje
z električno lučjo takoj oddam. Naslov v upravi. 699

Valvasor

na prodaj
Knjižarni
Tiskovne zadruga

zastopniki se sprejmejo

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Jeterne klobase

in pečeno v soboto 27. t. m. v restavraciji Senica, Tattenbachova ulica. Pri-znana dobra vina, radiokonzert in naj-novejše plošče. 16-a.

Poceni južinica!

1 par toplih hrenovk Din 2.—
1 debrecinka » 75
1 kozarec vina » 1.—
1 skodelca čaja (z rumom ali slivovko) » 3.— 676

pri tvrdki L. U. ter delikatesna trgovina, Glavni trg

Naifinejši rum

en gros!

Brandy

in vse vrste liker a ltd.

Pristna slivovka

en detail!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9

Telefon 25-89.

Tovarna likerjev, desertnih vin. in sirupov.

Kot novo oblečen izgledate po kemični čištilnici tvrdke

Telefon 24-80 **IDEAL** Frankopanova ulica 9 • Gosposka ulica 12

Otvoritev inštalacijskega podjetja!

Naznanjam s tem, da sem v Meljski cesti števil 23 odprl novo inštalacijsko podjetje za vodovodne, plinske in centralne kurilne naprave, s sodelovanjem kot zelo sposobno znanega nadmonterja gospoda Ivana Barvira, občeznanega pod imenom Johan. Cnjenemu občinstvu zagotavljam, da bom postregel z najsolidnejšim delom in prvovrstnim materialom po konkurenčnih cenah.

Za cenj. naročila se priporoča

Jugo Inštalacija
Oton Kiffmann
Maribor, Meljska c. 23

Novi damski in moški modeli za pomladansko sezono — došli. Preoblikovanja in popravila se že sedaj sprejemajo. Cene najnižje!

Se priporočata

Joana in Helena Krons
Maribor, Aleksandrova cesta

Potrebščine za telovadce

ter obleke, čevlje,
perilo, kravate, klobuke, i. t. d. kupite
na ugodneje v konfekcijski trgovini

JAKOB LAH, Maribor
Glavni trg 2

Pozor!

Dne 15. marca odvarjamo v novi palači banovinske hranilnice, Maribor, Slovenska ulica 12

avtomatski bufet

za katerega potrebujemo posebno, originalno ime (naslov), in razpisujemo zato nagradno konkurenco za najboljšo ime avtomatskega bifeja

nagrada Din 500

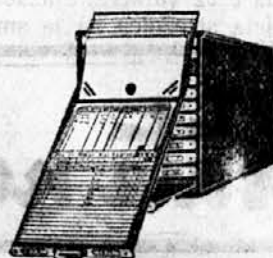
V slučaju, da več ponudnikov pošlje isto ime, vzamemo prvega ponudnika v poštev. Nagrado izplačamo, ko bomo avtomatski bufet otvorili, odnosno, ko se bo ime montiral. Tozadevne predloge prosimo nasloviti do 8. marca t. l. pod »Avtomatski bufet« na upravo »Večernika«.

Papirnica Ljudske tiskarne
Maribor, Slomškov trg števil 6.

Gostilna pri „Veverici“
TEZNO v nedeljo Radio Šlager koncert, pristna vina Muškatelec in Risling, prvovrstne domače klobase.

Sofra

Najnovejši patent

ležečih kartotek na kroglični ležaj. Zadržite prospekte!

»SOFRA«, MARIBOR, TELEFON 2510.

„OKUME“ Šperplošče

suho limane, za 10% ceneje! Na zalogi v vseh dimenzijah

RUDOLF KIFFMANN,

lesna trgovina. MARIBOR, Meljska cesta.

Sofra

najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Inserirajte!

Opravična številka: E IX 2130/31

Dražbeni oklic.

Dne 13. aprila 1932 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: d o Leh n vl. št. 1

Cenilna vrednost Din 924.2930

Vrednot priklone Din 36.800 —, ki je navedena v goraji cenilni vrednosti

Najmanjši ponudek Din 616.14620

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 10. februarja 1932.

Odprite oči

samo reklama naj ne bo merodajna

Poglejte

kvaliteto, izdelavo in ceno,

Videli boste

boljšo, a iste ali še nižje cene,

Prednost

za Vas je, da kupite najboljšo blago za najnižjo ceno. Za Veliko noč smo pripravili nad 60 vrst raznih modelov,

Cene damskih čevljev Din 130 do 225, moških Din 145 do 245

KARO

Koroška cesta 19